

Info UNITER

1. Reuniunea coordonatorilor naționali map^{xxl}

UNITER este coordonator național al **Programului map^{xxl} 2005–2007**, program de mobilitate culturală lansat de Asociația Franceză „Pepinierele europene pentru tineri artiști” („Pépinières européennes pour jeunes artistes») care are drept obiectiv susținerea și promovarea europeană a artiștilor aflați la început de carieră. În zilele de **6 și 7 iulie 2007** a avut loc (la propunerea Luxemburgului și a României) la **Sibiu**, în sala de conferințe a Hotelului Apollo Hermannstadt, reuniunea coordonatorilor și corespondenților naționali ai celor 26 de țări partenere în cadrul *Programului european map^{xxl}*, tocmai datorită faptului că în acest an orașul Sibiu este Capitală Culturală Europeană alături de Luxemburg, al cărui reprezentant se află în poziția de coorganizator al *map^{xxl}*, împreună cu reprezentantul României.

Scopul *Programului european map^{xxl}* este promovarea actelor artistice, susținerea mobilității tinerilor artiști și realizarea concretă a schimburilor culturale între diferiți parteneri europeni. Programul este implementat de 7 co-organizatori, 104 parteneri și peste 70 de structuri culturale primitoare din 26 de țări (Germania, Austria, Belgia, comunitatea franceză și cea flamandă, Bulgaria, Cipru, Canada–Québec, Spania, Estonia, Finlanda, Franța, Marea Britanie, Grecia, Ungaria, Irlanda, Italia, Lituania, Luxemburg, Olanda, Polonia, Portugalia, Cehia, România, Serbia și Muntenegru, Slovacia, Slovenia, Suedia).

Reuniunea care a avut loc la Sibiu este cea mai importantă întâlnire a reprezentanților tuturor țărilor implicate în Program, având în vedere că este cea în care s-a făcut bilanțul rezidențelor artistice, prezentarea rezultatelor *Programului map^{xxl}*, relevarea diversității tinerei creații europene.

În prima zi a reuniunii, fiecare coordonator/corespondent a expus modul în care a fost implementat programul în țara sa, precum și problemele întâmpinate. De asemenea s-a discutat pregătirea Forumului European al Tinerei Creații de la Luxemburg „art4lux” (prezentarea generală a proiectului, prezentarea modalităților de a-l promova în toate țările implicate, definitivarea programului, a conținutului conferințelor și propunerile celor care urmează să intervină). Au mai fost prezentate și alte acțiuni ale *Pepinierelor*, precum „Park in progress 3” și „Jeune Video-cinema 2007”. Seara, invitații străini au avut ocazia să urmărească reprezentația spectacolului *De ce fierbe copilul în mămăligă*, realizat de Omblin de Benque, artistă franceză laureată a *Programului map^{xxl}*, aflată într-o rezidență artistică derulată în România, în colaborarea UNITER cu Teatrul pentru Păpuși și Tineret „Gong” din Sibiu.

În cea de-a doua zi, a avut loc atelierul de formare cu tema **„Cum să perenizăm noile rezidențe și să favorizăm emergența poliilor de competență în ceea ce privește mobilitatea artiștilor într-o Europă extinsă?”**, coordonat de Aura Corbeanu, vicepreședinte executiv UNITER – membru în Consiliul de administrație al asociației franceze și coordonator național pentru România în această rețea europeană. Atelierul, menit să acompanieze noii actori ai mobilității, se încadrează în cea de-a treia acțiune a *Programului european map^{xxl}*, cea de încrucșare a experiențelor, coproducție și perenizare. Acest seminar a avut drept obiectiv acumularea experiențelor fiecăruia pentru a pune în valoare așteptările actorilor mobilității, dar mai ales de a acompania nașterea noilor poli care favorizează această mobilitate artistică în Europa.

2. Tinerii marginalizați și artele spectacolului

Proiectul s-a adresat tinerilor marginalizați, abandonați, cu handicap, săraci, din familii dezorganizate.

Artiștii au lucrat cu 50 de tineri cu hipoacuzie și cu tineri abandonați cu vârste între 10 și 14 ani, băieți și fete, instituționalizați sau provenind din familii cu probleme. Concret, activitățile s-au desfășurat la Centrul de Plasament Agârbiciu, județul Sibiu (s-a lucrat cu 15 băieți), Centrul de Plasament Orlat, județul Sibiu (s-a lucrat cu 15 fete) și Școala Specială nr. 2 din Sibiu (s-a lucrat cu 20 de copii).

Programul constă în activități de educare și stimulare a creativității prin arta teatrală. Această metodă folosește teatrul ca instrument de formare și de informare a oricăror categorii de persoane, indiferent de vârstă, nivel de pregătire și talent.

Exercițiile, improvizația, măștile, obiectele de recuzită, scenariile de teatru, mișcarea de scenă, studiul personajului sunt folosite în trei scopuri distincte, scopuri care definesc și subgrupurile principale ale grupului de metode de lucru prin teatru cu diverse grupuri de clienți:

- educație centrată pe dezvoltarea de abilități;
- educație centrată pe formarea de atitudini și integrarea anumitor valori;
- terapie

Prin acest proiect, participanții au avut posibilitatea să cunoască semeni aflați în aceeași situație socială sau situații diferite de a lor. Prin împărtășirea experiențelor acumulate de-a lungul anilor în București și în Sibiu, experiențe susținute de artiști profesioniști din țară și din străinătate în cadrul diverselor programe derulate de UNITER în București și în țară („Cliniclow” – lucrul la patul copilului din spital, lucrul cu copii hipoacuzici, lucrul cu copii din orfeline, etc.) s-a creat nevoia de a realiza un schimb de experiență între programele derulate în Sibiu în ultimii ani și cele din București, în așa fel încât să îmbogățim oferta și metodologia de lucru cu persoanele tinere cu handicap, prin realizarea unui modul de lucru general-valabil la nivel de țară, care să se încheie și cu realizarea unei metodologii de „drama-terapie” adaptată spațiului românesc.

Acest proiect și-a propus ca artiști din România (în general, și din Sibiu în special), cu experiență în acest domeniu și artiști din Anglia lucrând împreună sub coordonarea prof. Claire Hind de la University of Leeds (Marea Britanie) să dezvolte ateliere de lucru adresate tinerilor cu probleme, plecând de la tehnica improvizației, a spectacolului nonverbal și a tehnicilor teatrale vizuale contemporane.

În cadrul proiectului, s-au organizat 3 grupuri de lucru a câte 12 sesiuni, având implicați un număr de 50 de tineri. O sesiune se desfășoară pe parcursul a 90 minute.

Cele 3 ateliere s-au încheiat cu 2 spectacole / demonstrații cu public.

În cadrul atelierelor, s-au folosit și tehnici de film și fotografie pentru dezvoltarea exercițiilor și jocurilor teatrale. Exercițiile au urmărit: eliberarea copilului/tânărului de inhibiții, dezvoltarea expresiei verbale și corporale, încrederea în propriile capacități de expresie, dezvoltarea spiritului de echipă – lucrul în echipă, promovarea valorilor ca solidaritatea, respectul și cooperarea. Spectacolul/demonstrația a reprezentat un montaj al exercițiilor alese (preferate) de tinerii participanți.

Acest program are la baza ideea de animație și urmărește antrenarea copiilor din Centrele de Plasament într-un proces educațional activ, complementar sistemului de educație oferit de școala și de Centrul de Plasament unde aceștia trăiesc.

Proiectul s-a finalizat cu editarea și publicarea metodologiei pe baza căreia s-au realizat sesiunile de lucru împreună cu materialul video rezultat. Acestea vor

fi distribuite artiștilor și specialiștilor din comunitățile profesionale interesate de experiența creată prin activitatea desfășurată: actori, regizori, psihologi, asistenți sociali, profesori.

3. „Tragedia lui Carmen“

În contextul anului 2007, când Sibiuul are statutul de Capitală Culturală Europeană alături de Luxemburg, UNITER derulează unul dintre cele mai importante proiecte ale sale sub egida acestui program, „**TRAGEDIA LUI CARMEN**“ după Bizet, în adaptarea lui Peter Brook și Marius Constant. Proiectul reprezintă o inițiativă a unor importanți artiști români de a prezenta la Sibiu un spectacol de anvergură pentru a marca evenimentul „Sibiu – Capitală Culturală Europeană 2007“. Este o adaptare modernă, ce păstrează ariile originale, cu inserții de proză. Spectacolul a avut puține reprezentații pe scenele lirice europene. *Tragedia lui Carmen* a avut premiera în anul 1981 la teatrul parizian Les Bouffes du Nord, în regia lui Peter Brook și a fost produsă de Opera din Belfast în anul 1993.

Proiectul nostru s-a concretizat în producția spectacolului de operă *Tragedia lui Carmen* după Bizet, în regia lui **Ion Caramitru**, scenografia **Mariei Miu** și **lighting-design-ul lui Chris Jaeger**.

Prin acest proiect se urmărește „diversificarea“ abordărilor spectaculare ale unei oferte culturale; dincolo de abordarea muzicală specifică, exercițiul cultural al echipei artistice se îndreaptă către un spectacol realist într-un spațiu neconvențional și anume, Curtea Interioară a Muzeului de Istorie din Sibiu. Această inedită combinație a celor două domenii – teatru și operă – având și girul unor creatori de

Eugen CRISTEA și Iordache BASALIC

renume mondial – Peter Brook și Marius Constant – reprezintă o formulă provocatoare care va stimula creativitatea și ingeniozitatea atât a participanților la proiect, cât și pe cea a spectatorilor.

Opera, așa cum se știe, este un gen elitist care are însă publicul său constant, chiar dacă nu este foarte numeros. Cu toate acestea, *Tragedia lui Carmen* în varianta Peter Brook și Marius Constant are avantajul de a transcende orice bariera culturală și de a atrage cât mai mulți spectatori, lucru care s-a întâmplat și la Sibiu, unde ne-am bucurat de un numeros public.

UNITER și-a asumat în integralitate coagularea unei echipe potrivite pentru specificul acestui spectacol, o echipă de artiști lirici care au reușit să deschidă spectacolul de operă și către alte spații decât cele convenționale.

În zilele de 12, 13 și 14 iulie 2007 au avut loc primele trei reprezentații din ciclul celor șase spectacole, următoarele trei având loc pe 7, 8 și 9 august.

Spectacolele s-au jucat în limba franceză, dar momentele de proză au fost în limba română.

Peste 350 de spectatori au asistat în fiecare seară la reprezentațiile din Curtea Interioară a Muzeului de Istorie, un spațiu cu o acustică rar întâlnită. Acest spectacol a reprezentat și șansa de a debuta, ca figuranți, pentru opt copii sibieni, cu vârste între 9 și 14 ani, din Centrul de plasament Agârbiciu, din comuna sibiană Axente Sever, care au reușit performanța să se integreze foarte bine în colectivul de actori și muzicieni care compun echipa spectacolului *Tragedia lui Carmen*.

Cei care nu au mai avut loc în spațiul Curții Muzeului au putut urmări o proiecție a spectacolului de operă pe peretele clădirii.

Amprenta regiei domnului Ion Caramitru, precum și scenografia doamnei Maria Miu au făcut din acest spectacol un adevărat eveniment de promovare a valorilor culturale românești.

Noutatea proiectului a constatat în viziunea modernă asupra unei opere clasice, un spectacol flexibil organizat în spații neconvenționale, beneficiind de trei variante de distribuție:

- **Carmen:** Oana Andra, Florentina Irina Onică, Claudia Andreea Deleanu
- **Don José:** Vlad Miriță, Răzvan Săraru
- **Escamillo:** Iordache Basalic, Ionuț Pascu, Ștefan Popov
- **Micaela:** Mihaela Stanciu, Marta Sandu, Ioana Antonia Ioniță-Rusenescu
- **Zuniga:** Silviu Biriș
- **Lillas Pastia:** Eugen Cristea
- **García:** Vasile Calofir

Un proiect dedicat tinerilor, un proiect care promovează și susține creativitatea noii generații de artiști. Iar pe lângă aportul soliștilor lirici implicați în proiect, trebuie menționat și aportul extraordinar al **Orchestrai Metropolitane de Cameră București**, condusă în demersul artistic de dirijorul **Tiberiu Soare**.

În România, acest proiect constituie o noutate prin însuși spațiul cultural de desfășurare, dar și prin conectarea directă cu o realitate culturală și socială în care trăim cu toții. Publicul larg, alături de publicul specializat, a putut participa la un spectacol nou, modern, impresionant, în care se regăsește îmbinarea muzicii cu teatrul, susținerea vocilor tinere de către o orchestră tânără, iar spațiul cultural în care au fost susținute reprezentațiile a fost înnobilit de un decor de excepție.

În data de 3 septembrie a avut loc la Sala Mare a Teatrului Național București o nouă reprezentație a „Tragediei lui Carmen”, în cadrul Festivalului și Concursului Internațional „George Enescu”.

Acest spectacol este menit să promoveze valorile culturale românești sub egida Programului „Sibiu – Capitală Culturală Europeană 2007“.

PARTENERI:

Muzeul Brukenthal, Opera Națională București, Teatrul Național de Operetă „Ion Dacian“, Casa de Cultură a Municipiului Sibiu, Direcția Generală pentru Asistență Socială și Protecția Copilului din Sibiu, Filarmonica „George Enescu“ București

CU SPRIJINUL:

Opera Națională Iași, Universitatea Națională de Muzică București

SPONSORI:

Unirea Shopping Center, Poliflex, Bursa Română de Mărfuri

PARTENERI MEDIA:

Societatea Română de Televiziune, Societatea Română de Radiodifuziune, *România Liberă*, *24 FUN*, *Observator Cultural*, *Suplimentul de Cultură*, *Tribuna* (Sibiu), *Monitorul* (Sibiu), www.port.ro, www.liternet.ro.

4. Atelierul „În căutarea teatrului existențial“

Proiectul „În căutarea teatrului existențial“ s-a desfășurat sub egida Programului „Sibiu – Capitală Culturală Europeană 2007“.

În căutarea teatrului existențial este un atelier de artă dramatică coordonat de regizorul David Esrig și susținut de profesorii-docenți invitați din țară și din străinătate cu intenția de a constitui un nucleu de lucru în România (românesc și internațional) aplicat pe cercetarea integrată a Avangardei.

Atelierul de cercetare teatrală, desfășurat la Sibiu în perioada 23 iulie–18 august, a avut ca temă instrumentarul de expresie al actorului modern și a fost centrat pe mesajul și limbajul teatrului de artă modernă care renunță la teme distractive în favoarea unor abordări neconvenționale, dure, chiar provocatoare, dar care într-o formă fascinantă ne pregătește să ne trăim mai conștient și mai intens existența atât cât ne e dată. Pe lângă cercetarea estetică și istorică a avangardei (modernitatea) și trans-avangardei (postmodernitatea) în spectacolul de teatru și cel multimedia, au loc și cursuri de perfecționare pentru actori și jurnaliști tineri.

Partea cea mai importantă a proiectului au constituit-o cursurile susținute în perioada 23 iulie–18 august, la Sibiu, astfel:

- **Prof. dr. David Esrig** – „De la cuvânt la acțiune, condiție a teatrului modern“
- **Prof. dr. Yves Marc** (Paris) – „Limbajul și expresia corpului în teatrul modern“ (Metoda Etienne Decroux)
- **Prof. Walter Anichhofer** (Salzburg) – „Clownerie și teatrul modern“ (Metoda Jacques Lecoq)
- **Rainer Dobernig** (Viena) – „Biomecanica lui Meyerhold“ (Metoda Alexei Lewinski)

La atelier s-au înscris **27 de participanți activi și 36 de observatori**, care au fost prezenți la Sibiu în perioada 23 iulie–18 august.

La finalul Atelierului, participanții activi au primit o **diplomă de atestare**, ca dovadă a absolvirii cursurilor susținute de profesorii din străinătate în cadrul atelierului.

5. Gala tânărului actor HOP – ediția a X-a, Mangalia, 1–4 septembrie

Ediția 2007 a Galei Tânărului Actor HOP s-a încheiat în seara de 4 septembrie. În urma deliberării juriului, format din **Felix Alexa (regizor)**, **Alexandru Berceanu (regizor)**, **Andreea Bibiri (actriță)**, **Florin Fieroiu (coregraf)** și **Cristina Modreanu (critic de teatru)**, s-au desemnat câștigătorii:

- Premiul pentru cel mai bun actor: **RADU IACOBAN** – „*Mizerie*” după *Sex, drugs and rock'n'roll* de E. Bogosian
- Premiul pentru cea mai bună actriță: **ANA MACOVEI** – *Lucruri mici* de Gabriel Pintilei
- Premiul pentru cel mai bun grup: „**ÎN AȘTEPTARE**”, regia Dan Lupu; participanți: **Liliana Farcaș, Sorana Huidan, Casiana Șuteu, Dan Lupu, Tudor Munteanu**
- Premiul „Sică Alexandrescu” – **ANIELA PETREANU**: *Vă urcați la prima?* de Teodora Herghelegiu

Alte premii oferite în cadrul Galei HOP:

- Premiul „Timică”, oferit în cadrul Asociației Master Class de Candole Partners: **ANA MACOVEI** – „*Lucruri mici*” de Gabriel Pintilei
- Premiul pentru monolog clasic, oferit de actrița Dorina Lazăr: **NU SE ACORDĂ**
- Premiul „Generația așteptată” acordat de ziarul *Cotidianul*, prin reprezentanta sa, criticul teatral Lena Boiangiu: **AXEL MOUSTACHE** – *Nisip în buzunarul de la piept*, de Victor Drăgan
- Premiul „Maria Filotti”: **SIMINA COJOCARU** – *Un cântec de clovn* după Jonas Gardell

La această ediție a Galei, s-au acordat pentru a doua oară premiile publicului:

- Cea mai bună actriță: **ANA MACOVEI**, – *Lucruri mici* de Gabriel Pintilei
- Cel mai bun actor: **RADU IACOBAN** – „*Mizerie*” după *Sex, drugs and rock'n'roll* de E. Bogosian
- Cel mai bun grup: **MOȘTENIREA**, regia Lucia Mureșan; participanți: **Dorin Ionescu, Maria-Antoaneta Tudor, Simona Fabian, Cătălin Ciurdar, Xenia Alina Grigore, Călin Rădulescu.**

Organizatori:

UNITER
Ministerul Culturii și Cultelor
Primăria Municipiului Mangalia

Producător asociat

Societatea Română de Televiziune – TVR Cultural

Cu sprijinul

Casa de Cultură a Municipiului Mangalia

Sponsori:

SC Mangalia SA, Filaret SA, Cotnari, Primola, Rauch, Elmiplant, Rostar, Jobs Callatis, Net Consulting.

Parteneri media:

Radio România Actualități, Radio România Cultural, Radio Național FM, *Jurnalul de Constanța*, *Replica de Constanța*, *Telegraf*, TV Neptun, Radio Constanța, Radio Vacanța, Radio Neptun, Radio Doina, Radio Sky.

Eveniment realizat cu sprijinul:
24 FUN
www.generatia-asteptata.ro
Cotidianul

6. Retrospectiva de scenografie Helmut Stürmer

„**Retrospectiva de scenografie Helmut Stürmer**“ reprezintă un traseu vizual, ce marchează 40 de ani de cariera artistică a unui important artist european, al cărui început de drum a fost Sibiu.

Proiectul se concretizează în realizarea unei expoziții de artă (scenografie – instalații – elemente plastice) și itinerarea acesteia.

În peisajul manifestărilor culturale ale anului 2007, în legătură cu Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu și cu toate evenimentele culturale găzduite în cadrul anului 2007 în acest oraș, nu trebuie să lipsească accentul vizual. Scenografia ar putea fi o punte între teatru și artă plastică „de galerie”.

Proiectul, o expoziție complexă, are mai multe componente și conține următoarele:

I – Retrospectiva Helmut Stürmer. Având în vedere că debutul artistului a fost în Sibiu, dorința acestuia este ca retrospectiva să fie lansată în acest oraș ca un omagiu adus urbei. Expoziția conține 7 machete și peste 50 de panouri (80 x 100 cm) cu 75 de lucrări, imagini fotografie, schițe de concepție, fotografiile de machete, imagini din spectacolele realizate de autor în țară și în străinătate.

La materialul expus se adaugă și două proiecții cu imagini video din spectacole.

II – Cu ocazia expoziției retrospective, se publică și catalogul-album „Scenografie”. Acesta cuprinde cca. 250 de pagini cu imagini, documente, proiecte ale unor spații teatrale românești și europene ce ilustrează drumul realizării diverselor scenografii (schițe de idei, fotografiile de machete, imagini din spectacole) realizate de artist în perioada 1970 – 2007. Textele sunt în limbile română, germană și engleză.

Retrospectiva de scenografie prezentată sub numele lui *Helmut Stürmer* depășește granițele unei expoziții de scenografie propriu-zise și este legătura dintre teatru și artă plastică „de galerie”, care în conceptul susținut de noi se dorește a fi un început al unui program de redare în circuitul cultural românesc și internațional a creatorilor contemporani, ca un aport direct la memoria culturală românească în dialog cultural european.

Expoziția „Scenografie 2007” este găzduită de Casa de Cultură a Sindicatelor din Sibiu în perioada 15 septembrie–13 octombrie 2007. Vernisajul a avut loc sâmbătă 15 septembrie, în prezența mai multor personalități ale lumii culturale, precum: criticul de teatru George Banu, scenograful Visky András, regizorul Tompa Gábor și scenograful Dragoș Buhagiar.

După terminarea perioadei de subvenționare, intenționăm să itinerăm această expoziție cu ajutorul Institutului Cultural Român în Centrele Culturale Românești din străinătate, oferind posibilitatea unor întâlniri culturale cu caracter permanent, mai ales că această inițiativă reprezintă începutul unui program pe care ni-l dorim să devină permanent.

Responsabil proiect: **AURA CORBEANU**
 Coordonator proiect: **Carmen MARINESCU**